

Af *Vivike* til landbrugsministeren:

„Agter ministeren at foretage sig noget for at hindre, at man gennemfører det såkaldte Skjernåprojekt?“

Vivike: Spørgsmålet om at gøre Skjernå til en kanal blev rejst for mange år siden som et spørgsmål om at skaffe beskæftigelse og landbrugsjord. Nu er der ingen grund til beskæftigelsesforanstaltninger, og landbrugsjord synes vi at have for meget af; vi har afsætningsvanskeligheder og taler om at indføre svinekort.

I 1951 blev Skjernåprojektet opgjort til at ville koste 20 mill. kr. 9 år efter, i 1960, er det opgjort til at koste 21 mill. kr., men nu, efter forårets overenskomstsituation, efter at 100 landbrug på Ringkøbingegnen har måttet nedlægges på grund af arbejdskraftmangel, nu, da der ingen ledige er på Skjernegnen og man skal tilføre arbejdskraft fra fjernere egne, hvis projektet skal gennemføres, vil det komme til at koste mindst 30 mill. kr., når det også må tages i betragtning, at der skal ydes erstatning til fiskerne på Ringkøbing Fjord, hvor fiskeriet delvis bliver ødelagt.

Hvad opnår vi for disse 30 mill. kr.? Vi opnår at få spoleret en enestående smuk natur og at få fjernet et egenartet fugleliv; vi opnår at få ødelagt et af de sidste opgangsvande for laks, og vi opnår at få udryddet fiskebestanden i et af Danmarks mest fiskerige vandløb. Vi opnår delvis ødelæggelse af fiskeriet i Ringkøbing Fjord og altså at gøre mange familier brødløse, og endelig opnår vi at skaffe os af med det ferskvand, vi ikke kan undvære, og i løbet af kort tid vil det måske være en katastrofe, at vi lukker det ferske vand ud i havet.

Vi opnår endelig at forringe høsten for mange landmænd omkring Skjernå, og derfor er det ikke mærkeligt, at disse landmænd har sat en protestadresse i gang. Disse landbrugere ved, at jordbundsforholdene fra Skjernå til Ringkøbing Fjord er meget komplicerede. Det er rigtigt, at Hedeselskabet i sin tid har undersøgt disse jordbundsforhold, men ulykkeligvis glemte Hedeselskabet at forelægge resultaterne for Københavns universitet, som har mange erfaringer på dette felt.

Jeg har den opfattelse, at man ved en af-

vanding af åen kan risikere erosion og sandflugt, og det er ikke mærkeligt, at der ikke er enighed blandt lodsejerne. Der har været foretaget en afstemning om afvanding blandt de interesserede lodsejere. Der er i alt 834, deraf har 360 stemt for afvanding, 111 imod, og 363 har ikke stemt. Altså af 834 går kun de 360 ind for projektet, så det kan ikke siges at være noget folkekrav.

Det siges, at Naturfredningsforeningen og naturfredningsrådet i sin tid ikke modsatte sig projektet, og det er rigtigt. De gik med til det, selv om det var med beklagelse, men de gjorde det, fordi der var tale om en beskæftigelsesforanstaltning. I dag siger imidlertid naturfredningsrådet noget andet.

Det, vi opnår, er stærkt at forringe naturens skønhed; vi opnår at slippe af med det ferske vand, som kan frugtbar gøre langt, langt større arealer inde i landet, og som en kommende industri i Midtjylland kan få meget hårdt brug for. Vi afvander Skjernå samtidig med, at vi snart skal nedsætte en vandkommission, der netop skal have til opgave at bevare Danmarks ferskvandsbeholdning. Hvad indvendes der til gengæld for alle disse ulykker? Der indvendes nogen agerjord af tvivlsom karakter. De oprindelige motiver for Skjernåprojektet er ikke længere aktuelle. Som skovrider Martensen-Larsen siger: den danske natur vrider sig i døds kamp.

Der er mange gode viljer, der vil komme til undsætning, og derfor spørger jeg den højtærede landbrugsminister: agter ministeren at foretage sig noget for at hindre, at man gennemfører det såkaldte Skjernåprojekt?

Landbrugsministeren (Skytte): Ved at høre på spørgsmålet kunne man godt få sine betænkeligheder. Imidlertid tror jeg ikke, de stærke ord står i et rimeligt forhold til den saglige begrundelse for at iværksætte dette projekt.

Det projekt, der her er tale om, agtes gennemført over en 7-årig periode og omfatter et interesseret areal på 3 900 ha beliggende ved den nederste 20 km lange vandløbsstrækning af Skjernås i alt 90 km lange løb, altså godt en femtedel af hele åen, nemlig strækningen fra Borris til Ringkøbing Fjord, der under de nuværende forhold er meget svært tilgængelig.